

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Надія Бібік
Галина Бондарчук

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

1 КЛАС

ЧАСТИНА
1

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

4

МОЯ
КРАЇНА
УКРАЇНА

ХТО ТИ

6

ДОРОГА
ДО ШКОЛИ

8

ТУТ Я ВЧУСЯ

10

11

БЕЗПЕКА
В ШКОЛІ

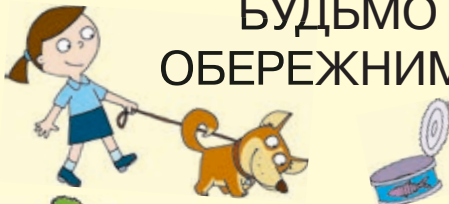
12

ДЛЯ ЧОГО
ХОДЯТЬ У ШКОЛУ

НА ПРОГУЛЯНЦІ
БУДЬМО
ОБЕРЕЖНИМИ!

16

ЯК УПІЗНАТИ
ОСІНЬ

14

З ЧОГО
СКЛАДАЄТЬСЯ
СВІТ

18

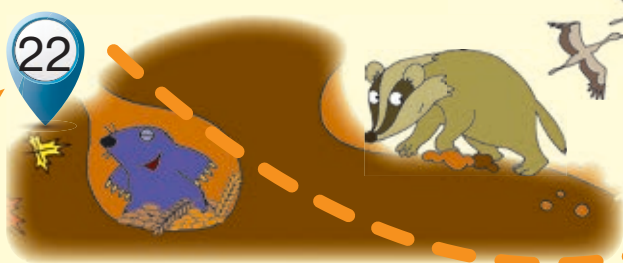
РОСЛИНИ
ВОСЕНИ

20

ТВАРИНИ ВОСЕНИ

22

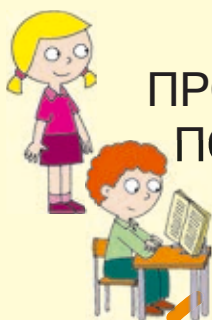
ОСІННІ ТУРБОТИ
ЛЮДЕЙ

24

ДБАЙ
ПРО СВОЮ
ПОСТАВУ

27

ДЕНЬ
ШКОЛЯРІВ

26

ЩО ПОТРІБНО
ДЛЯ НАВЧАННЯ

28

ХТО ЩО РОБИТЬ

30

ДОРОГА
І ТРАНСПОРТ

34

32

ХТО
ПРАЦЮЄ
В ШКОЛІ

БЕЗПЕКА
НА ДОРОЗІ

36

ДБАЙ
ПРО СВОЮ
БЕЗПЕКУ

38

Надія Бібік
Галина Бондарчук

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Підручник інтегрованого курсу для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

rnk.com.ua/102641
Інтерактивний
електронний додаток

Київ • Харків
Видавництво «Ранок»
2024

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 03.02.2023 № 110)

Підручник безкоштовний.
Надруковано згідно з договором від 17.07.2024 № UCBI4-189-1.
Продаж заборонено

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко

Ілюстрації *Володимира Хорошенка*

Обкладинка *Анни Макарової*

Умовні позначення

Великий читає
малому

Спостерігай,
досліджуй

Працюємо разом

Твоя майстерня

Відгадай, вибери,
дай відповідь

Бібік Н. М.

Б 59 Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл.
загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1 / Н. М. Бібік, Г. П. Бондар-
чук. — Х. : Вид-во «Ранок», 2024. — 80 с. : іл.

ISBN 978-617-09-9010-5

УДК 31:502:37.016(075.2)

Інтерактивний
електронний додаток
до підручника
доступний за QR-кодом
або посиланням
rnk.com.ua/102641

**ЗРОБЛЕНО
В УКРАЇНІ**

Вітаю! Ти — школяр або школярка, а я — твоя книжка. Мене звати «Я досліджую світ». Разом зі мною ти досліджуватимеш усе, що тебе оточує.

Знаннями, які ти відкриєш, поділися з друзями. Тоді ви разом знатимете більше.

Тож до роботи!

Авторки

**Державний
Прапор України**

**Державний
Герб України**

Державний Гімн України

Слова Павла Чубинського

Музика Михайла Вербицького

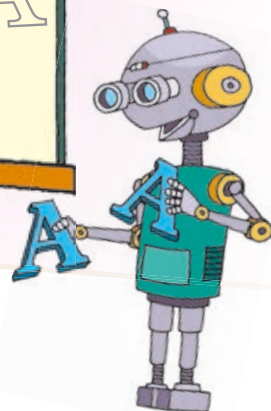
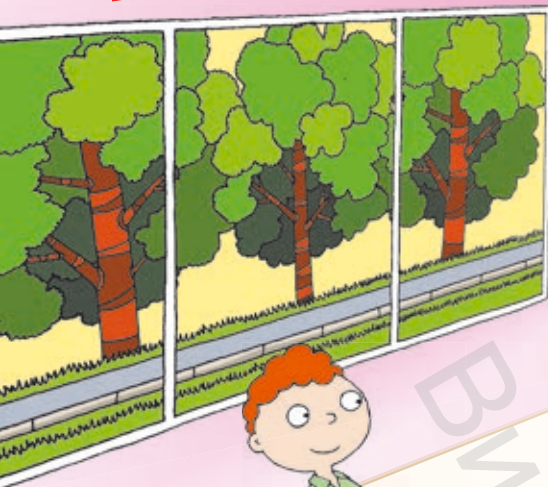
Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

МОЯ КРАЇНА УКРАЇНА

Золоте курчатко
В золотій торбинці
Принесло сьогодні
Літери дитинці.
А дитина з літер
Збудувала слово.
І звучить, як пісня,
Українська мова.

Г. Чубач

Куди б людина не пішла
чи поїхала, всюди її запи-
тують:

— Звідки ти? Де живеш?
Ти можеш відповісти:
— Я живу в Україні!

На світі є багато різних країн. Але тільки одна з них — Батьківщина. Для нас Україна — це рідний край, це земля, де народилися.

Роздивися малюнки дітей. Розкажи, що для тебе Україна.

Саша Б.

Анастасія К.

Валерія Л.

Вікторія Ш.

Влада С.

Євгенія А.

Юрко Р.

Ярослав В.

ХТО ТИ

Розглянь малюнки. Які з них про тебе? Яка з назв для тебе нова?

Дівчинка

Хлопчик

Школяр

Школярка

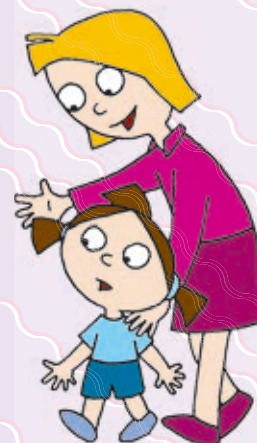
Син

Малятко

Сестричка

Братик

Дочка

Українець

Українка

Взаємне представлення: хто я такий?
хто я така? Доповни речення.

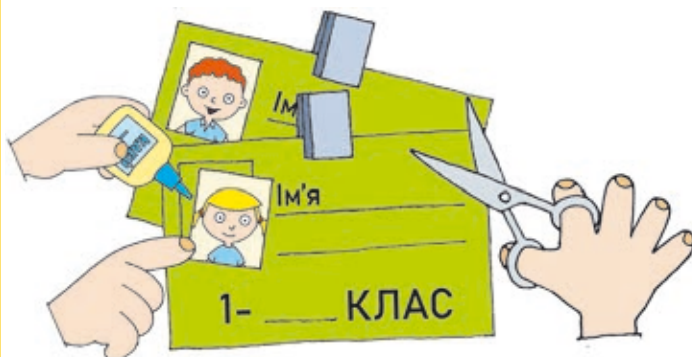
Мене звати...
Я живу в...
Мій будинок на...
Моя вулиця в...
Місто в...

Підказка:
будинку
вулиці
місті
селі
Україні

Мене звати...
Я живу в...
Мій будинок на...
Моя вулиця в...
Село в...

ВИГОТОВЛЯЄМО
БЕЙДЖИК

Для чого
тобі бейджик?

ДОРОГА ДО ШКОЛИ

Проведи дітей до школи.
Вибери свою доріжку.
Поясни, чому ти її
вибираєш.

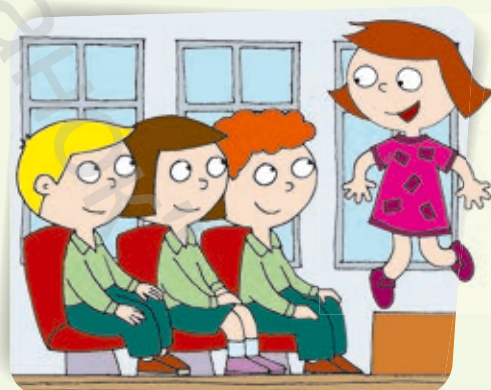

ТУТ Я ВЧУСЯ

Назви зображені приміщення.
Розкажи про них. Куди ти вже
заходив / заходила? Де ти
зараз?

БЕЗПЕКА В ШКОЛІ

СТОП

Розглянь малюнки. Підкажи дітям, як треба поводитись у школі, щоб не зашкодити здоров'ю.

Першокласники сіли за парти, і вчителька запитала:

— Хто знає, для чого ходять у школу?

Леся сказала:

— Щоб знайти нових друзів.

Сергійко погодився з Лесею, але додав:

— Щоб гратися на спортивному майданчику.

Інші діти загомоніли:

— У школі ми вчимося читати, писати, рахувати!

ХОДЯТЬ У ШКОЛУ

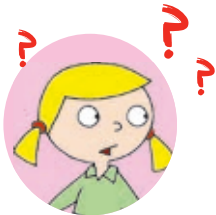
— Оце важливіше над усе, — сказала Оленка. — Читати книжки про тварин, писати вітальні листівки, рахувати.

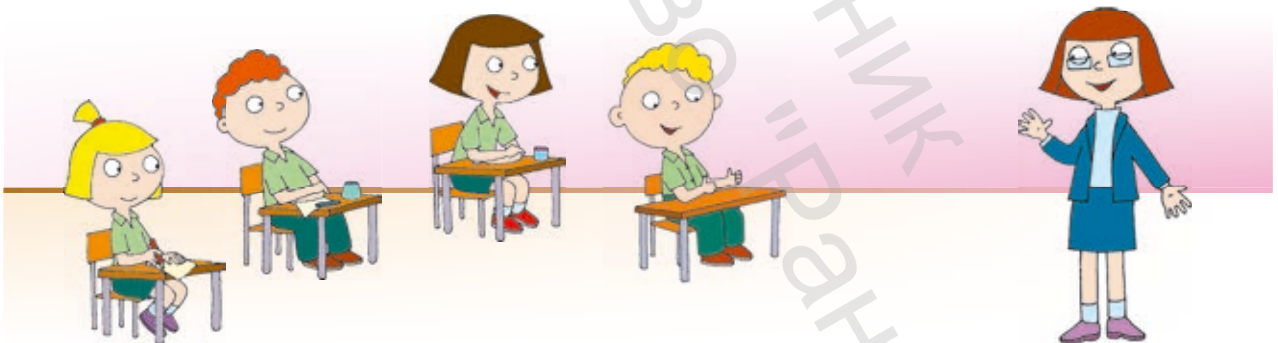
— А ще безпечно переходити дорогу, — додав Юрчик.

— Цього теж вчать у школі? — здивувалися Наталка і Вітя.

— Звичайно! — відповіла вчителька. — І мандрувати нашою планетою, і розпізнавати пори року, і дбати про своє здоров'я, і багато-багато іншого...

Обговоріть думки дітей. Які вам сподобалися? Поясніть чому. Доповніть власними ідеями.

ЯК УПІЗНАТИ ОСІНЬ

У садках, гаях блукає,
жовті шати одягає.
Золотисту стелить постіль,
жде сестрицю білу в гості.

Багато ягід на горобині — осінь буде
дощовою, а зима — холодною.

Чому саме ці малюнки
вміщено на сторінці
про осінь?

Назви кольори
осені.

СТВОРЮЄМО «КНИЖКУ ОСЕНІ»

Свою «Книжку осені» бери на прогу-
лянку. Можеш у цій книжці малювати,
приклеювати різні листочки або квіти,
вклеювати фото.

НА ПРОГУЛЯНЦІ

Вибери:

— не візьму в руки;

— візьму для гри;

— буду роздивлятися.

БУДЬМО ОБЕРЕЖНИМИ!

З ЧОГО СКЛАДАЄТЬСЯ СВІТ

Люди, природа, речі — усе це навколишній світ. Природа буває нежива і жива.

Нежива природа — Сонце, Місяць, Земля, зорі, вода, каміння, повітря, ґрунт.

Жива природа — людина, тварини, рослини, гриби.

Усе живе росте, дихає, живиться,
дає потомство і вмирає. Але тільки
людина вміє мислити й розмовляти.

Природою не можна назвати те, що
зроблено руками людини. Наприклад,
твій підручник, одяг, будинок, автомо-
біль, комп'ютер.

РОСЛИНИ ВОСЕНИ

ЧОМУ ЛИСТЯ ОПАДАЄ?

Рослинам для життя потрібні сонячне світло і тепло, повітря, вода, поживні речовини. Восени, коли світла стає менше, а повітря холоднішає, рослини починають готуватися до зими і скидають листя.

Золоті метелики з дерева летять, крильцями своїми шумно шарудять.

Впало з верхівок жовте листя — рання зима замете село й місто.

Н. Карпенко

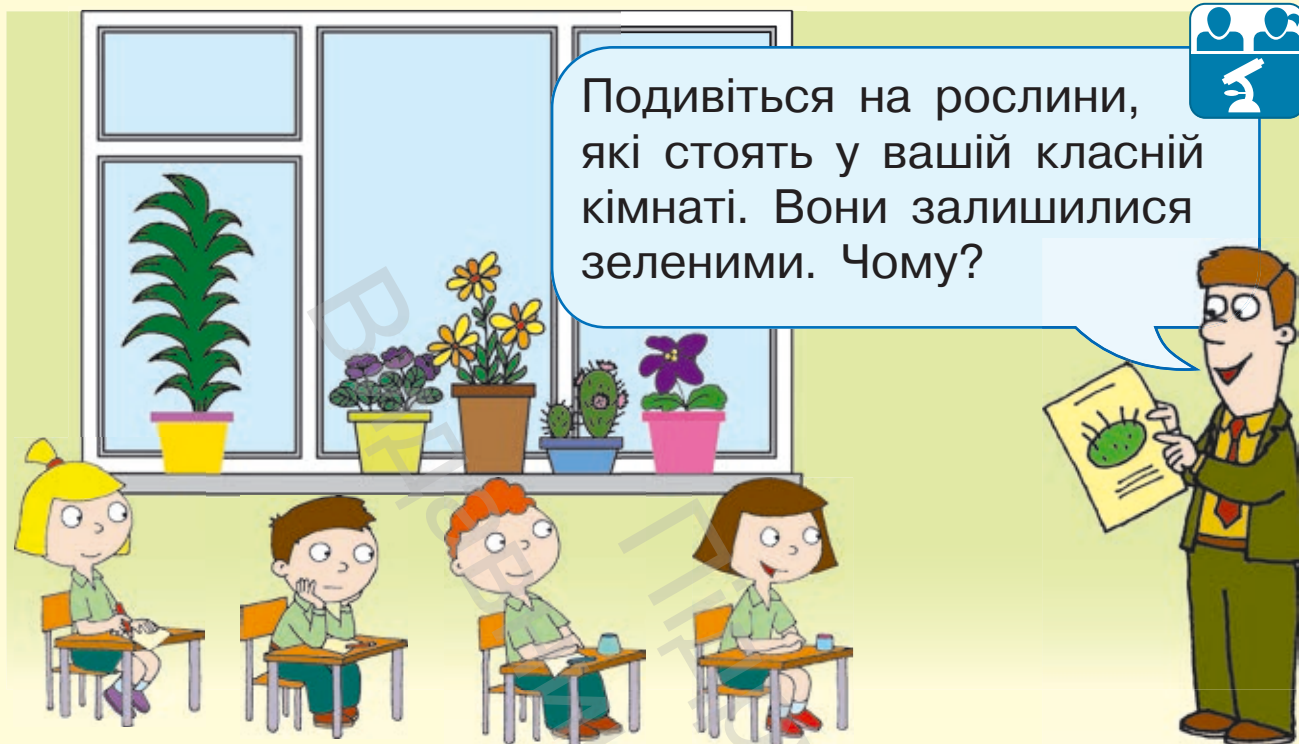

Як шелестить опале листя? Як воно пахне? На якому дереві листя не змінило кольору?

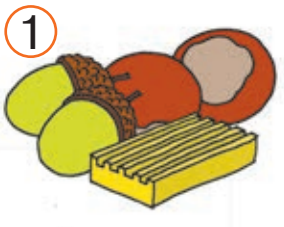

ЩО РОСТЕ НА ПІДВІКОННІ?

Які кімнатні рослини є в тебе вдома?
Чи доглядаєш ти їх? Як часто поливаєш?

МАЙСТРУЄМО
З ОСІННІХ
ПЛОДІВ

ТВАРИНИ ВОСЕНИ

Як тварини готуються до зими?

Котик носика ховає —
Холоднеча наступає.

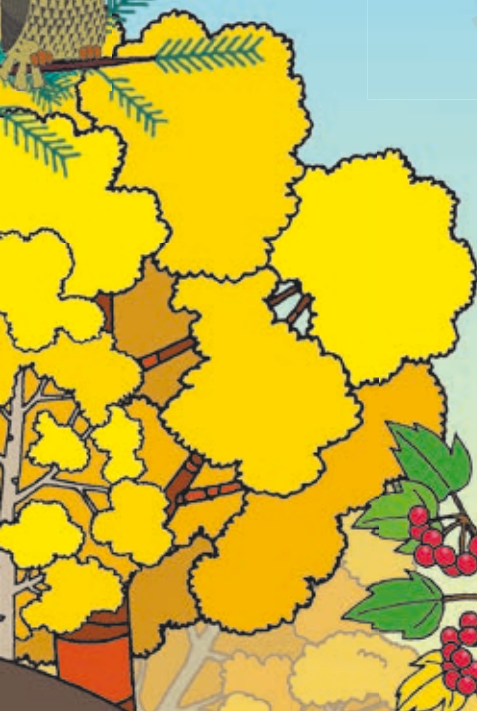
Н. Карпенко

Перевір:
чи це так?

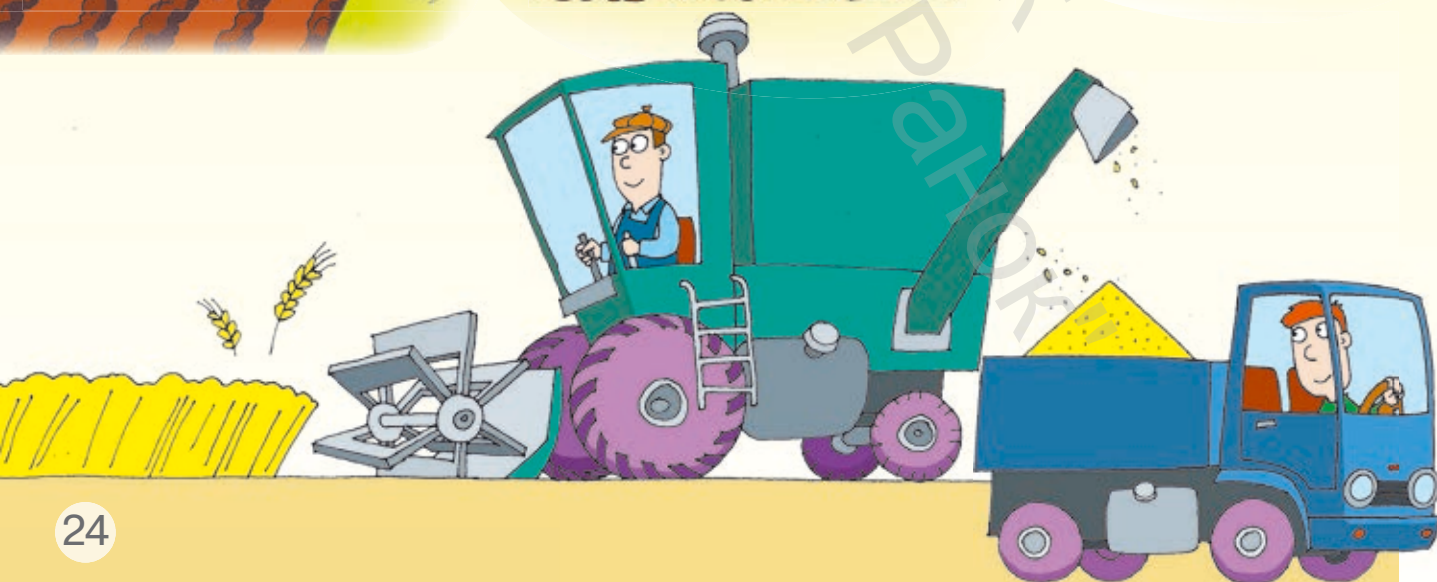
Кого
не зустрінеш
восени?
Назви.

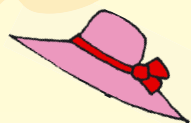
ОСІННІ ТУРБОТИ ЛЮДЕЙ

За малюнками розкажи,
що люди роблять восени.
Доповни перелік.

Що із зображеного можна вибрати для осінньої прогулянки?

Чого не буває восени? Поясни.

ДЕНЬ ШКОЛЯРІВ

З чого починається день школярів? Що з розпорядку дня тобі важко виконувати?

РОЗПОРЯДОК ДНЯ

РАНОК

ДЕНЬ

ВЕЧІР

ВІЛЬНИЙ ЧАС

ДБАЙ ПРО СВОЮ ПОСТАВУ

Андрій і Сашко разом ходять до школи.

Розглянь малюнки. Як поводить ся Андрій? Яких правил не дотримуеть ся Сашко? Що ти йому порадиш?

Вчать ся в одному класі.

Разом дивлять ся мультфільми.

ПЕРЕВІР СВОЮ ПОСТАВУ

- ← ПОТИЛИЦЯ
- ← ЛОПАТКИ
- ← СІДНИЦІ
- ← ЛИТКИ
- ← П'ЯТИ

СТІЙ
СИДИ

ХОДИ
НОСИ

ПРАВИЛЬНО!

Не забувай стежити за поставою. Перевіряй себе за малюнками підручника.

ЩО ПОТРІБНО

Я беру в свою правицю
Із пенала помічницю.
Я писати тільки вчуся.
Зосереджуся, зберуся:
Крапка... рисочка... карлючка...
Разом пишем я і...

Чи в лінійку, чи в клітинку...
Чистим був, та за хвилинку
Мерехтить від цифр і літер...
Здогадались, що це, діти?
Ручці він говорить: «Прóшу».
Це шкільний учнівський...

Є худенька, є товстенька,
Є велика, є маленька.
Як її не забувати,
Можна все на світі знати!

Я негарно написала,
А вона усе злизала.
Олівців моїх сусідка,
Ця вертлява буквоїдка.

Цю з підручниками скриню
Я щодня ношу на спині.
Як до школи прибігаю,
То тоді її знімаю.

ДЛЯ НАВЧАННЯ

НЕ ЗАБУВАЙ У ШКОЛІ СВОЇХ РЕЧЕЙ

Слон зі школи повернувся,
Пообідав, відпочив,
Сів за стіл і схаменувся —
Десь щоденника лишив...
І пенала теж нема —
Авторучка лиш сама.
Бігти довелось назад...
Це, я вам скажу, —

не жарт.

Щоб нічого не забути,
До портфеля все складай.
Тут уважним треба бути,
Про це завжди пам'ятай!

С. Гарбуз

Що забув слон у школі?
Допоможи йому знайти ці речі.

Із заплученими
очима відшукай
у портфелі пенал.
Розкажи, що
в ньому.

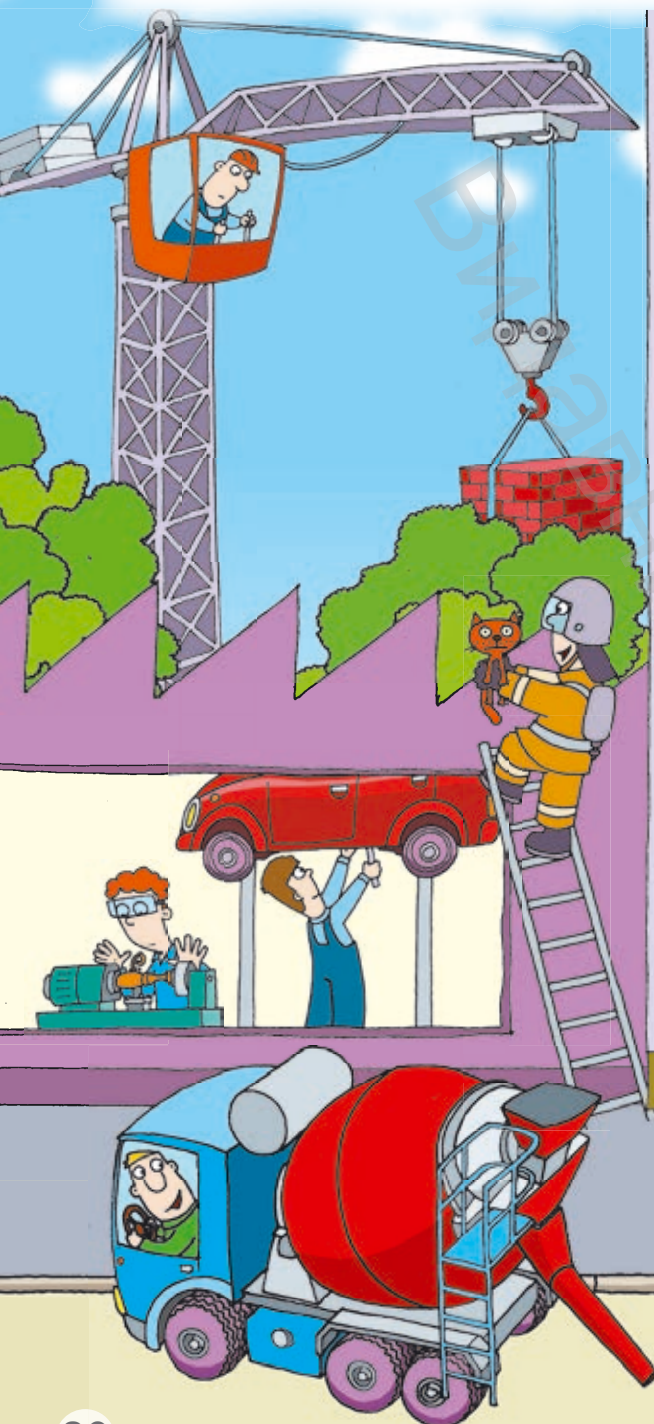

ХТО ЩО РОБИТЬ

Щоб побудувати школу, пошити одяг, створити комп'ютерну гру, потрібні люди різних професій.

Будівельник зводить дім,
І поселяться у нім:
Лікар, токар, агроном,
Диктор, тесля, астроном,
Скульптор, кухар, модельєр,
Тренер, космонавт, шофер,
Вчитель, льотчик, журналіст,
Ще й прославлений артист...

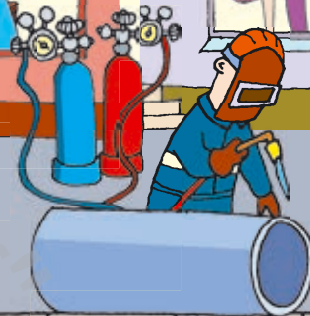
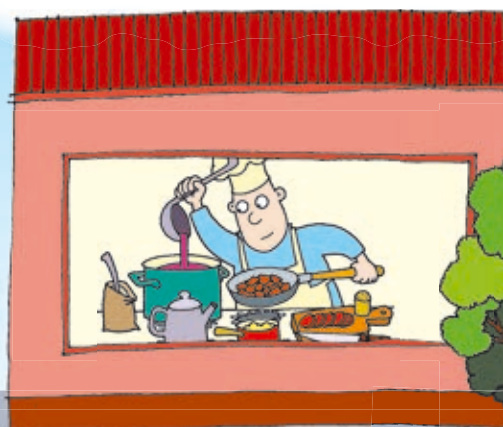
Г. Джемугла

Знайди на малюнку
людей цих професій.

Де працюють твої батьки?
Хто вони за професією?

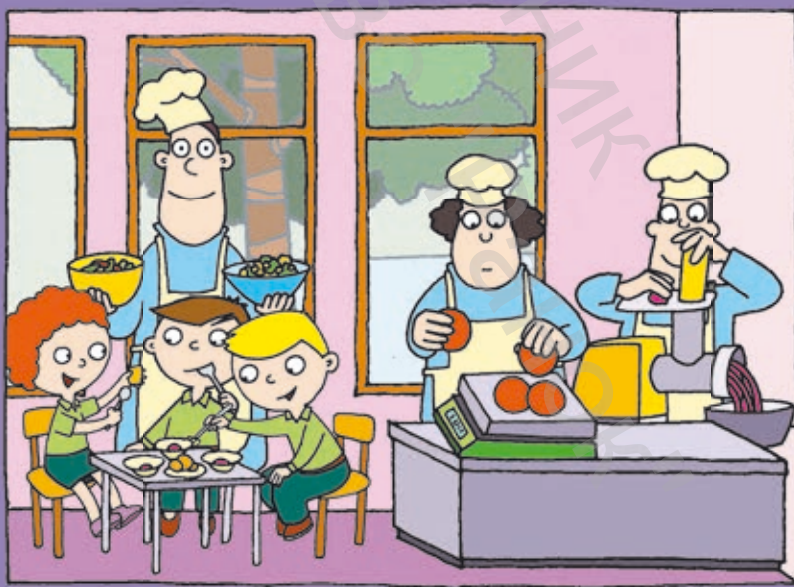
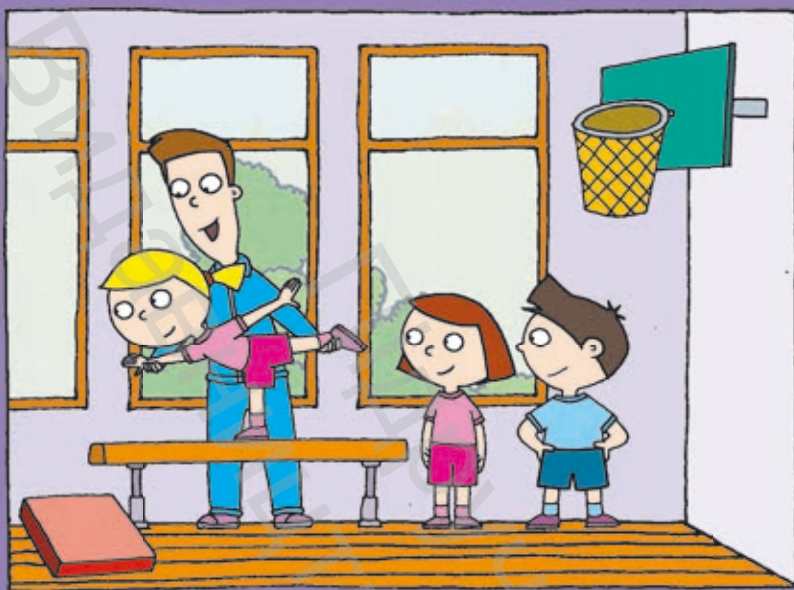

ХТО ПРАЦЮЄ

Розкажи, хто працює
в школі. Чим корисна
їхня праця?

В ШКОЛІ

ДОРОГА

Що літає? їздить? плаває? Назви все одним словом.

Знайди на малюнку спеціальні машини, які допомагають рятувати людей. У яких випадках викликають допомогу?

I ТРАНСПОРТ

Запам'ятай номери телефонів,
за якими можна викликати
допомогу!

Служба порятунку — 101

Поліція — 102

Швидка допомога — 103

Аварійна служба газу — 104

БЕЗПЕКА

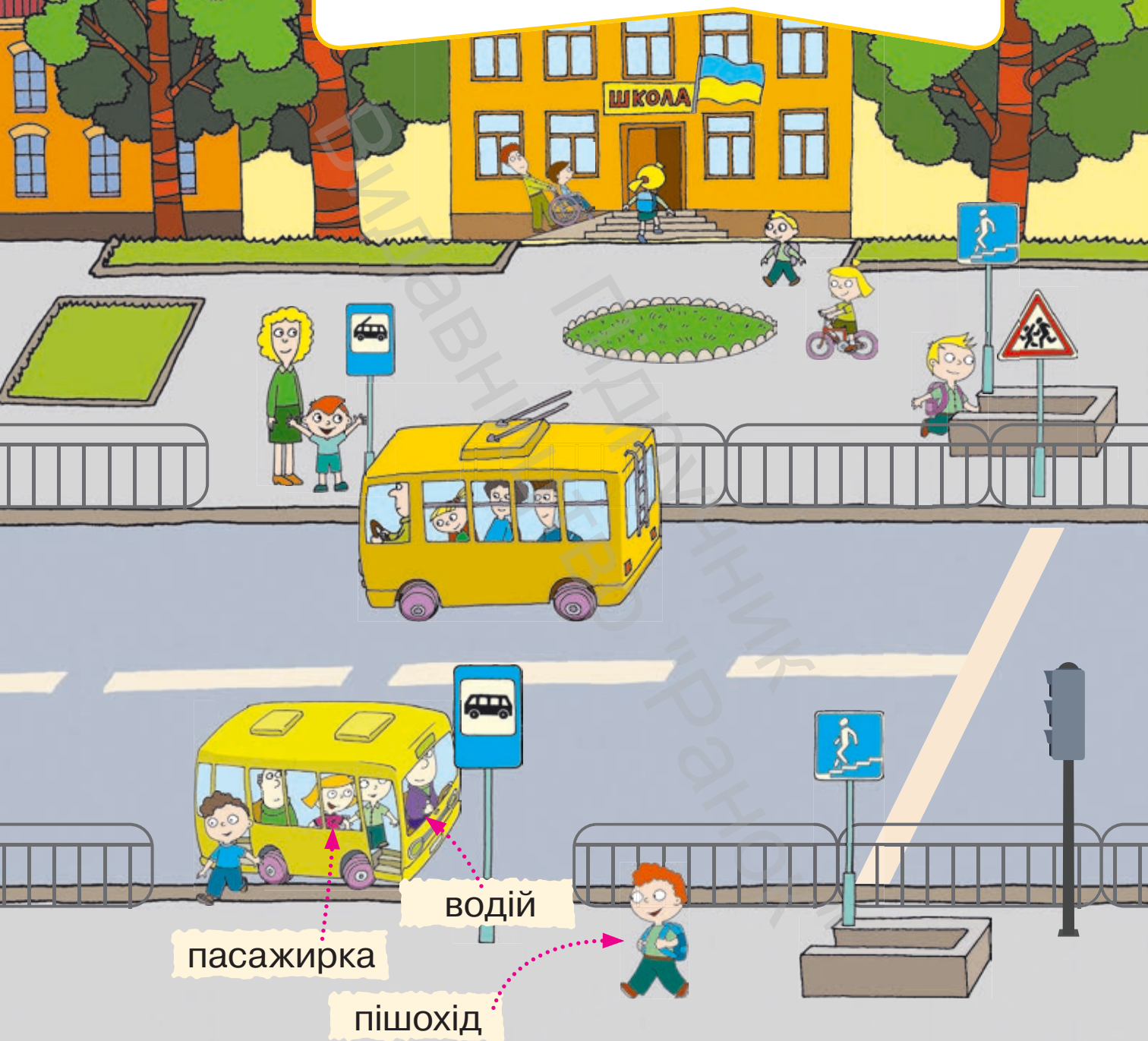
Коли ти йдеш
вулицею, ти...

Коли ти їдеш, ти...

пасажир

водій

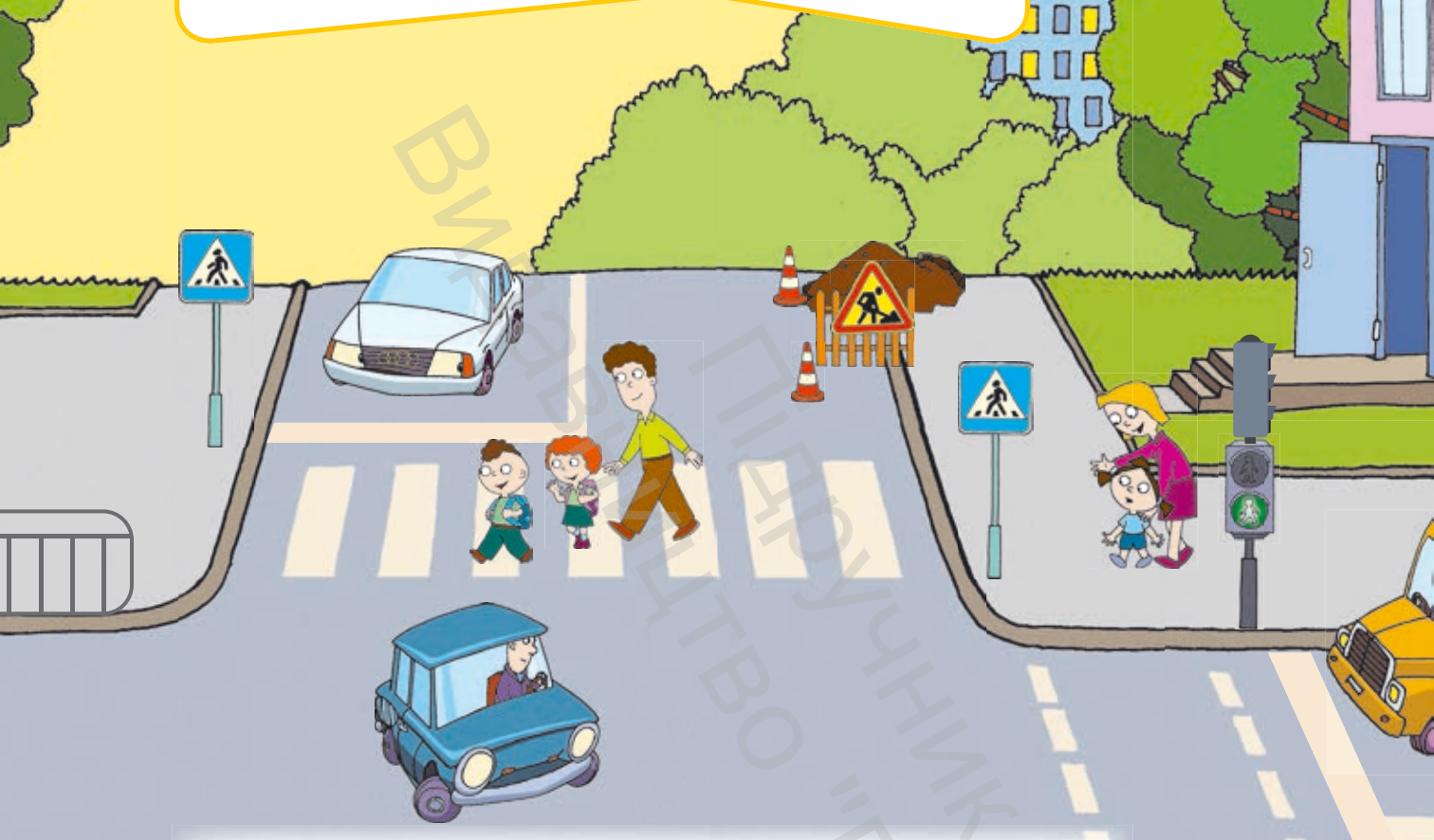
пішохід

НА ДОРОЗІ

Знайди на малюнку дорожні знаки. Що вони означають? Чи бачиш ти ці знаки, коли йдеш у школу?

Розкажи, як переходити дорогу за сигналами світлофора.

ДБАЙ ПРО СВОЮ БЕЗПЕКУ

На дорозі звір лежить,
Весь у смужку, ніби спить.
У степу він народився,
А у місті нам згодився.
Цього звіра звати «зебра»,
В нього є смугасті ребра.
Знає кожний пішохід —
Це безпечний...

Під час осінньої прогулянки
ви можете зробити пішохідну
зебру з опалого листя.

Ніколи не зважав бобер на світлофор
І на його червоне око.
Перебігав дорогу скоком-боком.
На зауваження казав: — Ах, ніколи,
Й чекать не хочу.
Якось проскочу!..
І раз таки в халепу вскочив...

В. Мовчун

На яке світло бобер
перебігав дорогу?
Підкажи бобру, як
переходити дорогу.

Рух! Зупинися!

Як діяти? Кого кликати на допомогу?

Сусіди

Родичі

Поліцейські

Учителі

Якщо ти не пам'ятаєш своєї адреси.

Якщо незнайомці пропонують підвезти тебе.

Якщо в тебе відібрали мобільний телефон.

Якщо називаються знайомими твоїх батьків і хочуть зайти до тебе додому.

Якщо тебе пригощають цукерками або запрошують у гості, щоб погратися з песиком.

ЧИМ Я ПІЗНАЮ СВІТ

Ми бачимо
за допомогою
очей

Людина дізнається про
себе та навколишній світ
завдяки зору, слухові,
запаху, смаку і дотику.

чуємо
вухами

відчуваємо
на дотик
шкірою

на запах —
носом

на смак —
язиком

ПРО ЩО ДІЗНАЮСЬ НА ДОТИК

П'ять братів, п'ять силачів.
Хоч і здаються малими,
Можеш все робити ними:
І писати, й майструвати...
Хто вони? Зумій вгадати.

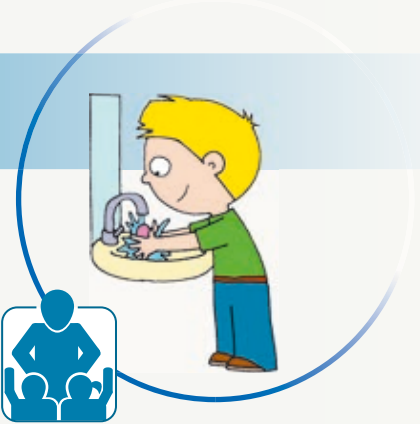
Розглянь малюнки.
Що колюче?
Що гладеньке?

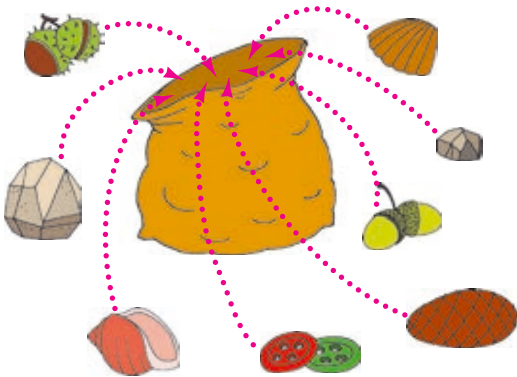

КОЛИ Я МИЮ РУКИ

- ① Перед їдою
- ② Після прогулянки
- ③ Після гри з тваринами
- ④ Після їжі
- ⑤ Після туалету
- ⑥ Після грошей

Розпізнай предмет на дотик. Опиши, який він, щоб інші діти відгадали.

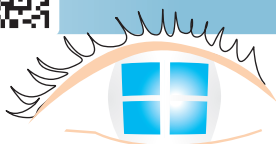

Розглянь малюнки. Чи можна так робити? Чому? Як правильно поводитись у цих випадках?

ЧИМ Я ПІЗНАЮ СВІТ

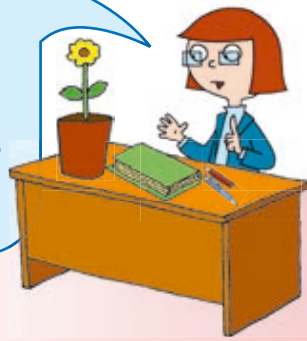
ЧИМ Я БАЧУ

На ніч два віконця самі зачиняються,
а з приходом ранку самі відчиняються.

Заплющ очі, а тепер
розплющ. Чи можеш ти
із заплющеними очима
розрізняти колір предме-
тів, їхні розмір і форму?

ЯКОГО КОЛЬОРУ?

Любить Пензлик мій до свята
Собі чубчик фарбувати.
Він у райдугу пірнає,
Кожний колір називає:
«Це червоний ●, жар неначе.
Це оранжевий ●, гарячий.
Жовтий ● — як пшениця в полі.
Мов трава — зелений ● колір.
Голубий ● — як у краплині.
А наступний колір — синій ●,
Синій колір — ніби річка,
Фіолетовий ● — як нічка.
Скільки всього кольорів
Назвав Пензлик дівторі?

В. Тищенко

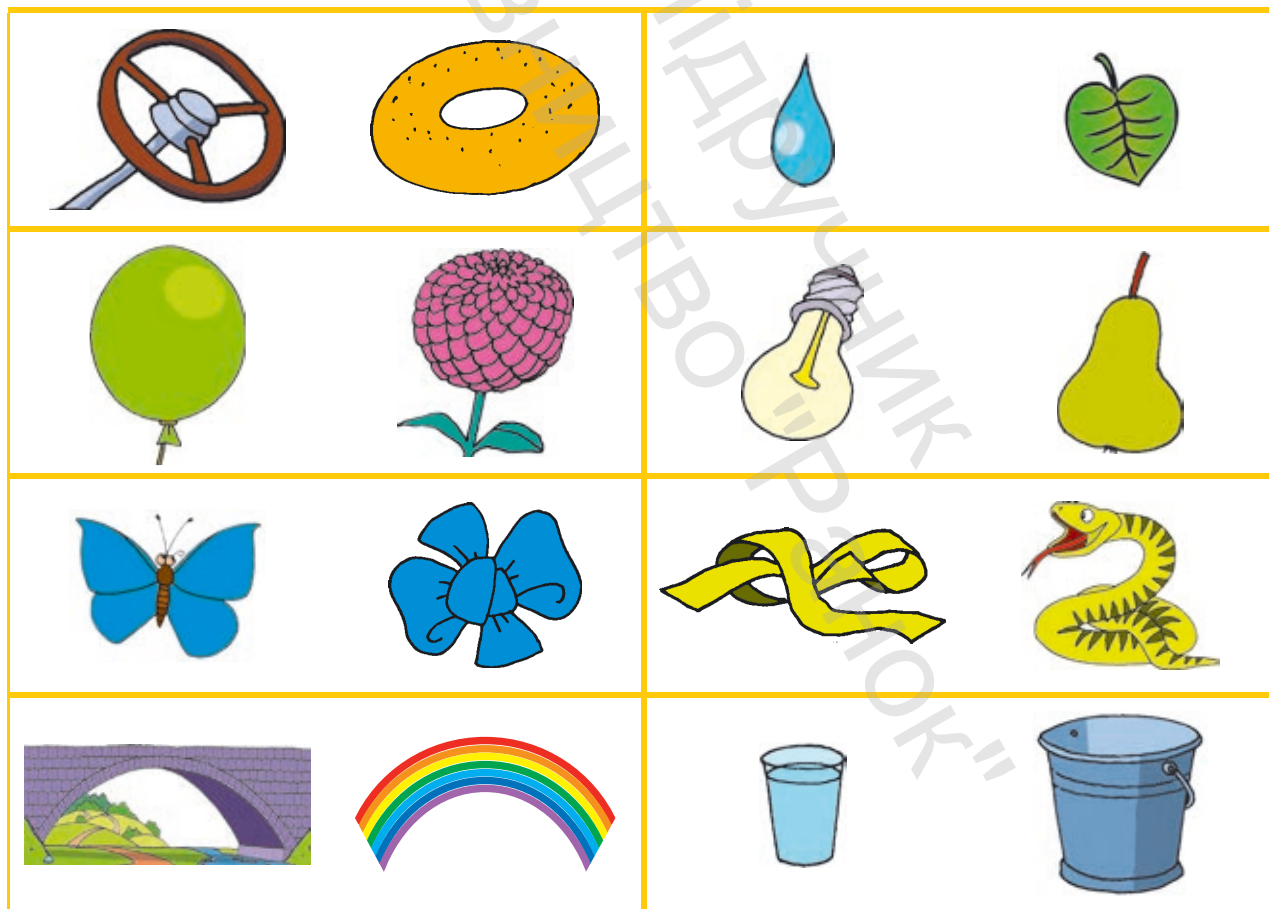
ЯКОГО РОЗМІРУ?

ЯКОЇ ФОРМИ?

На що схоже? Розглянь малюнки. Закрий підручник. Що ти запам'ятав / запам'ятала?

ЧИМ Я ПІЗНАЮ СВІТ

ЧИМ Я ЧУЮ

Самі мовчать,
а звуки розрізняють.
І нам допомагають
почути все і всіх!

Закрий вуха руками.
Що ти чуєш?
А тепер відкрий
вуха. Які звуки
з'явилися?

СТВОРЮЄМО ОРКЕСТР

Нам знадобляться:

металеві
баночки
з кришечкою

квасоля

каштани

жолуді

горох

Є у мене вірний друг,
Має він чудовий слух.
І говорить голосами
Моїх друзів, тата й мами.
Як же звати мого друга?
— Всім відомо, це — папуга!
— Поміляєшся, Антон,
Зветься друг мій...

І. Січовик

Де можна користуватися телефоном, а де
його потрібно вимкнути або заховати?

Що означає цей знак?

ЧИМ Я ПІЗНАЮ СВІТ

Навіщо людині
язи́к?

Відчувати
смак їжі

ВПІЗНАЮ НА СМАК

Завжди у роті,
а не проковтнеш.

Спілкува-
тися

Вимовляти
звуки

Що тобі до смаку?

Що на столі гірке? солодке? кисле?
солоне?

ВПІЗНАЮ НА ЗАПАХ

Коло носа в'ється,
а в руки не дається.

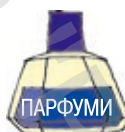
Сопе, хропе,
часом чхає,
сюди-туди зазирає;
на морозі замерзає,
бо одежини не має.

Як ти дружиш із серветкою під час нежитю?

Який запах тобі не подобається?

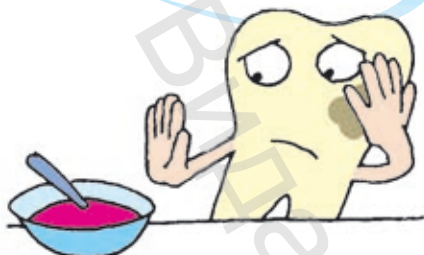

Як можна уникнути
неприємних запахів?

Без насіння виростає
І міцне коріння має.
Ним їмо і хліб, і суп.
Що це буде? Звісно...

ДЛЯ ЧОГО НАМ ЗУБИ

ХИТРИЙ ЗУБ

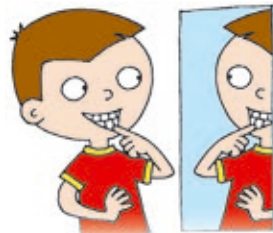
Ой, болить у мене зуб,
Бо не хоче їсти суп.
Хоче меду,
Хоче грушки,
Хоче теплої
Пампушки.

А як ще дасте сметани —
Вмить боліти перестане!

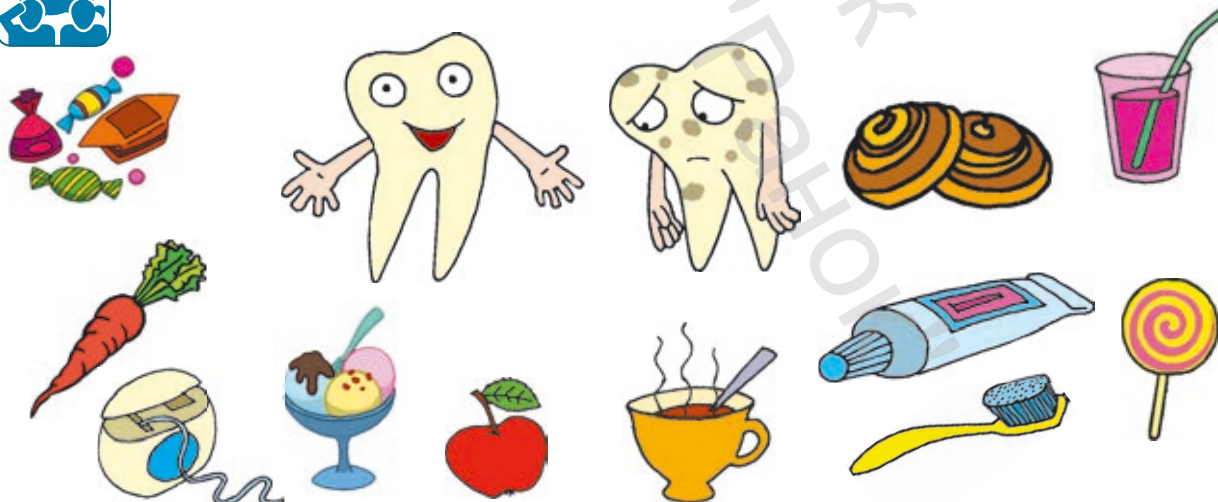
В. Ладижець

За допомогою дзеркала
роздивися свої зуби.
Скільки в тебе зубів?
У дорослої людини їх 32.

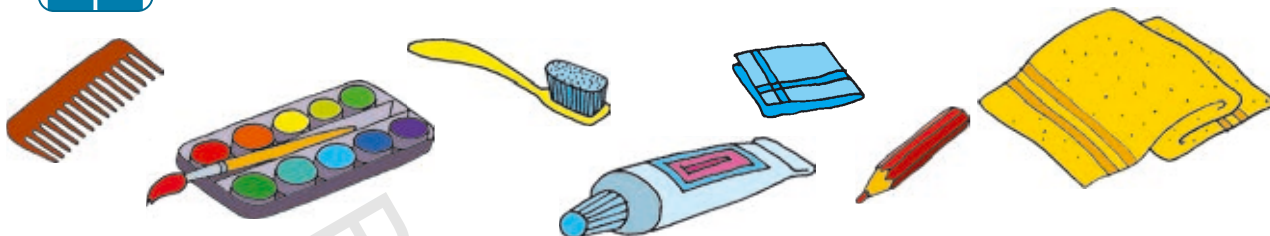

Що корисно для твоїх зубів, а що — ні?

Які з цих речей можна дати покористуватися друзям, а які — ні? Чому?

Вибери щось смачненьке (, ,)

і опиши за допомогою зору ,

слуху

нюху

дотику

смаку

У ПРИРОДІ ВСЕ ПОВ'ЯЗАНЕ

Жива природа не може існувати без неживої. Живим істотам необхідні сонячне світло і тепло, повітря, вода.

Рослини і тварини також пов'язані між собою. Насінням рослин живляться птахи. Рослинами живляться такі тварини, як миші, зайці, бобри, лосі. Є тварини, що полюють на інших тварин. Наприклад, вовки, лисиці.

СОНЦЕ

Сонце — величезна розжарена куля. Його промені несуть на Землю світло і тепло. Сонце потрібне всьому живому. Без світла Земля поринула б у темряву. Без тепла загинули б рослини, тварини, люди.

Усе живе тягнеться до сонця. Можете в цьому переконатися.

- 1 Візьми картонну коробку і зроби з одного боку отвір.

- 2 У коробку постав вазончик із пророслим насінням (квасолі або гороху).

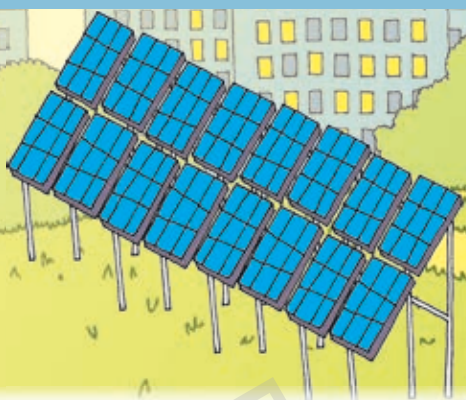
- 3 Постав коробку на підвіконня і накрій її.

- 4 Не забувай поливати паросток.

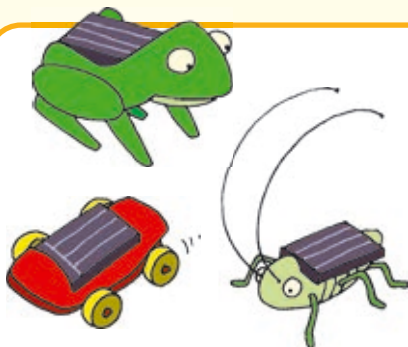
- 5 Спостерігай, куди він тягнеться.

ДЕ ПРАЦЮЄ СОНЦЕ?

На дахах будинків, на полях, навіть на рюкзаках і лавках для сидіння в парку встановлюють спеціальні панелі, які перетворюють промені сонця на електрику.

На сонячних батарейках працюють деякі іграшки. Коли вони потрапляють на сонячне світло, то починають їхати, стрибати, рухати лапками й вусами.

ПОВІТРЯ

Куди ступиш — всюди маєш,
хоч не бачиш, а вживаєш.

Повітря є всюди.

- ① Візьми порожню пляшку і занур її в посудину з водою.
- ② Спостерігай і побачиш, як із пляшки виходять бульбашки. Поміркуй, що це за бульбашки.

Без повітря не можуть жити
ні люди, ні рослини, ні тварини.

ДЕ ПРАЦЮЄ ПОВІТРЯ?
Розгляньте малюнки.
Обміняйтеся думками.

ТВІЙ ЛІТАЧОК
Зроби літачок.
Переконайся на про-
гулянці, що він літає.

ВОДА

ЯКОЮ ВОДА БУВАЄ?

Перелий воду з однієї посудини до іншої.

Це вдалося зробити, бо вода рідка.

Але вода буває і твердою. На що вона перетворюється, коли дуже холодно?

Коли в чайнику кипить вода, що виходить із його носика?

Яка вода падає на землю з хмар восени? А взимку?

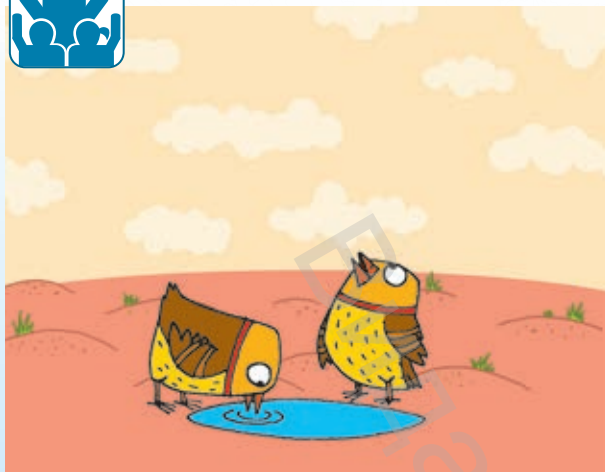
ЩО ВОДА МОЖЕ?

Перевір, чи розчиняються у воді сіль і цукор. А пісок? камінчик? цвях?

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНА ВОДА?

ЯК БЕРЕГТИ ВОДУ?

Закрути міцніше кран,
щоб не витік океан.

ҐРУНТ

Ґрунт — це верхній родючий шар землі. У ґрунті ростуть рослини, живуть тварини.

Що потрібно рослинам для росту й розвитку?

Що можна побачити в ґрунті?

ЯК НАСІНИНА СТАЛА СОНЯШНИКОМ?

Роздивися малюнки. Розкажи, який шлях пройшла насінина, щоб стати соняшником. Що допомагає насінині проростати? Як вода потрапляє до рослини? Яка роль підземних мешканців?

ЧИ ЗНАЄШ ТИ?

Соняшники завжди повертають свої голівки до сонця.

РОСЛИНИ

Здоровенний дуб і маленька кульбабка, в'юнки барвінок і квасоля, яблуня і кущ смородини — усе це рослини.

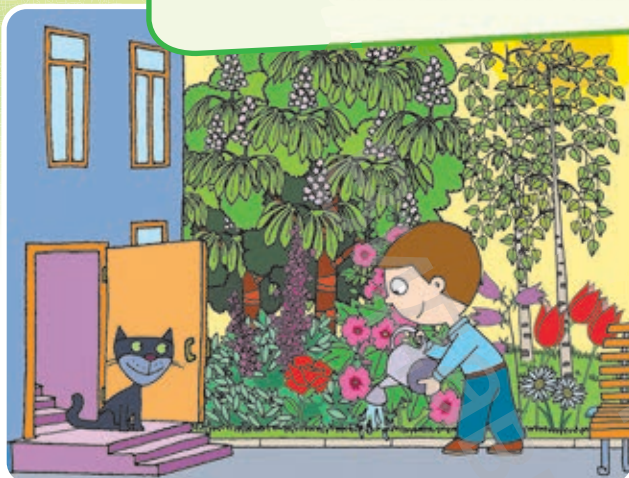

Що де росте?

Які рослини ростуть біля твого дому? Коли і як вони квітнуть? Які плоди на них дозрівають? Хто доглядає ці рослини?

Що означають ці знаки?

Які знаки можна ще додати? Намалюйте їх на окремих аркушах і зробіть спільний колаж.

ТВАРИНИ

Сонечко , мурашка , щука ,
жаба , черепаха , синиця ,
курка , ведмідь , собака —
це тварини.

Тварин дуже багато. Усі вони різні. Метелик
схожий на квітку , їжак — на колючий
клубок , а вуж — на палицю .

Вовк — сірий, лисиця —
руда. Одні тварини літають, інші — плавають,
стрибають, повзають.

ХТО ЯКІ ЗВУКИ ВИДАЄ?

гелґоче

бекає

ірже

мукає

кудкудаче

хрюкає

цвірінькає

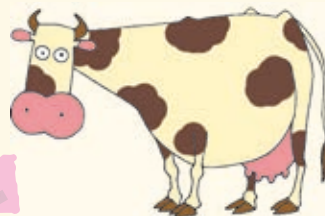
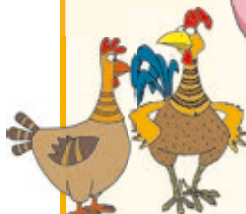
нявчить

кукурікає

вуркоче

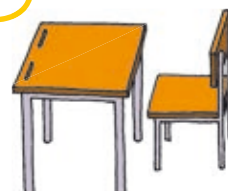
скрекоче

гавкає

Що належить до природи?
А що до природи
не належить?

Знайди на малюнку те, що належить до неживої
природи; до живої природи.

ДИКІ І

Дикі тварини живуть у лісах, на луках, у водоймах. Про цих тварин ніхто не дбає. Вони самі добувають їжу, будують житла, виводять потомство, піклуються про дитинчат.

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

Свійські тварини живуть поряд із людиною. Людина їх доглядає, годує, забезпечує житлом.

Розглянь малюнки. Назви диких і свійських тварин. Які свійські тварини є в тебе вдома? Розкажи, як ви про них піклуєтесь.

До яких тварин належать бджола й качка?

У ДВЕРІ СТУКАЄ ЗИМА

Коли починається зима?
Якого кольору сніг? Як рипить
він під ногами? Як гуде
хурделиця? Які візерунки
малює мороз на вікнах?

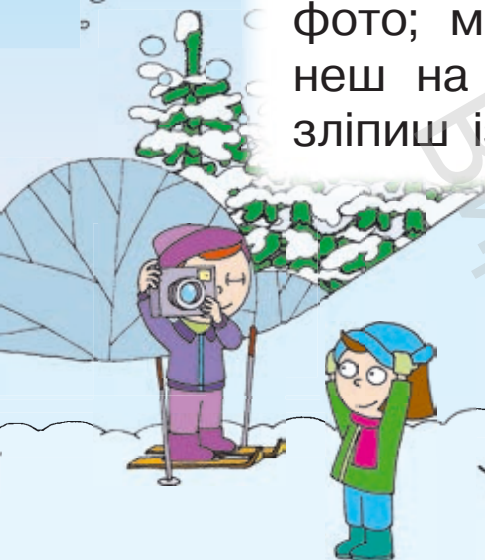
Чому саме ці малюнки вміще-
но на сторінці про зиму?
Що ще можна додати?

КНИЖКА «ЗИМОВІ СТОРІНКИ»

Зроби за зразком «Книжки осені». У своїй книжці можеш вклеювати фото; малювати птахів, яких зустрінеш на прогулянці, сніговика, якого зліпиш із друзями.

НЕЖИВА І ЖИВА ПРИРОДА

Узимку сонце знаходиться на небі низько, тому посилає на землю мало світла і тепла.

Дні стали короткі. Замерз ґрунт. Річки й озера вкриті кригою. Дерев не ростуть. Часто йде сніг.

Дикі тварини шукають собі корм, а деякі — впадають у сплячку. Свійських тварин годують люди.

Знайди на малюнку і назви тварин, які шукають корм, і тих, що впали в сплячку.

ВЗИМКУ

ЯК ДОПОМОГТИ

Узимку тварини потребують нашої допомоги. Їм важко відшукати корм.

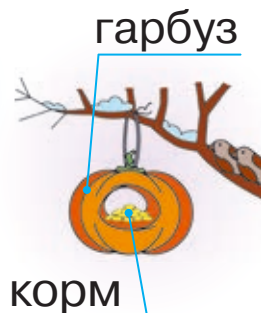

Розглянь малюнок. Що роблять діти? Які тварини побували біля годівниць? Як ти здогадався / здогадалася?

Чи допомагаєш ти дорослим підгодовувати тварин узимку? Розкажи про це.

ГОДІВНИЧКА ДЛЯ ПТАХІВ СВОЇМИ РУКАМИ
Зроби з дорослими годівничку. Сплануйте разом, де ви її прилаштуєте.

ТВАРИНАМ УЗИМКУ

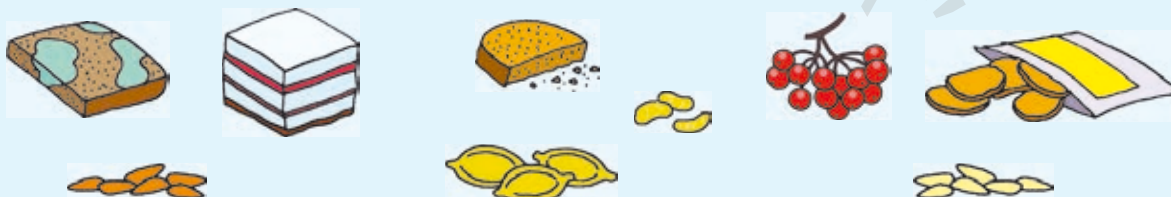
Назви птахів, зображених на малюнку. Які з них прилітають до вашої годівнички в цю пору року?

Змайстрували годівничку
І чекаємо синичку.
Може, прилетить дзьобата.
Буде крихти куштувати
І про весноньку співати.

Чим ти нагодуєш птахів? Що не можна давати птахам?

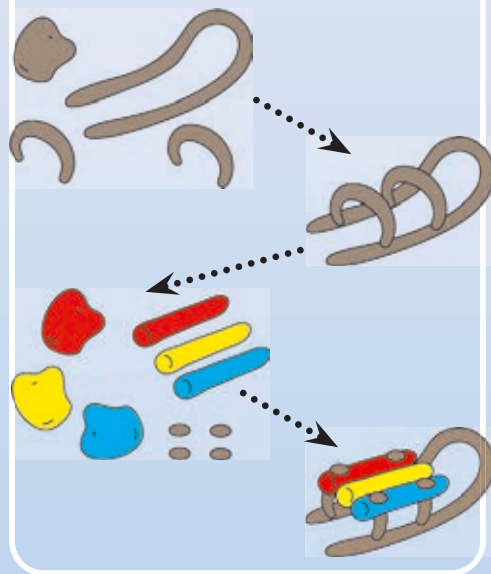
ЗИМОВІ РОЗВАГИ

Що ти любиш робити
взимку?

САНЧАТА
З ПЛАСТИЛІНУ

ДЕ БЕЗПЕЧНО?

Чому діти катаються на ковзанці, а не на озері?
Що може трапитися з дітьми на озері?

ЗИМОВА ІСТОРІЯ

За малюнками
склади історію.

Чи траплялося
щось подібне
з тобою?

Розкажи свою
історію.

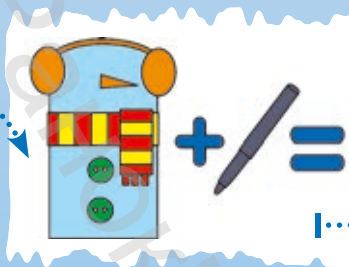
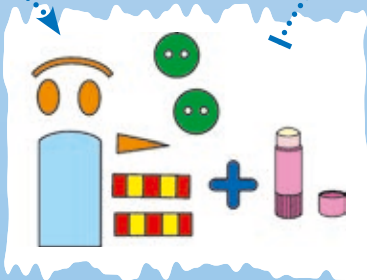
Чому не можна
ходити взимку
під дахами
будинків?

Під нашим дахом
Морквинка росте.
Сонце пригріє —
Вона відпаде.

РОБИМО СНІГОВИКА
З ПАПЕРУ

ДБАЙ ПРО ЗДОРОВ'Я ВЗИМКУ

Якщо довго гуляти
на вулиці взимку,
можна захворіти від
переохолодження.

Коли чхаєш
або кашляєш,
прикривай рот
серветкою.

Мама донечку повчала:
— Їж морозиво помалу:
Від холодного умить
Може горло заболить!
А сніговичок малий
Дивувався мові тій,
Бо йому те саме мама
Каже про гарячий чай:
— Пий маленькими ковтками
І пломбіром заїдай!

Г. Пустовгар

Чому здивувався сніговичок?

Він завжди, чим тільки зможе,
Хворим людям допоможе.
Дасть таблетки від хвороби —
Утечуть усі мікроби.

Розглянь малюнки.
Поясни, чому так
не треба робити взимку.

ЩО ПОТРІБНО РОБИТИ, ЩОБ НЕ ЗАХВОРИТИ

- ❄ Одягайся відповідно до погоди.
- ❄ Мий частіше руки.
- ❄ Багато пий рідини.
- ❄ Не переохолоджуйся.
- ❄ Провітрюй приміщення.

Що ти вдягнеш на зимову прогулянку?

СВЯТКОВИЙ КАЛЕНДАР ЗИМИ

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Іде Святий Миколай
В Україну — милий край.
Хто був чемним повсякчас,
Тим дарунки він припас.
Тістечка і шоколад,
Помаранчі, мармелад,
Пироги фруктові,
Цукерочки кольорові,
Книжечки, ляльки, машинки,
Ковзани, стрічки, картинки...

Л. Недін

До кого Святий Миколай
приходить з подарунком?

Який подарунок ти хочеш одержати від Миколая? Намалюй на окремому аркуші. Поділися своєю ідеєю з друзями. Зробіть спільний колаж.

Розглянь малюнки. Хто приносить подарунки на зимові свята в різних країнах світу?

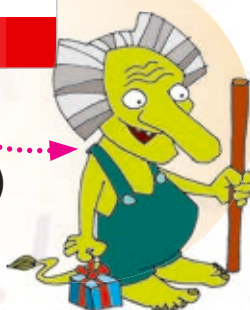
Санта-Клаус
(США)

Коза
Юленіссен
(Норвегія)

Троль
(Данія)

Йоулупуккі
(Фінляндія)

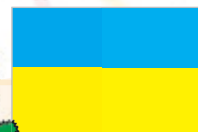

Одзі
(Японія)

Баббо Натале
фея Бефана
(Італія)

А на кого
чекають діти
в Україні?

РІЗДВО І НОВИЙ РІК

Що за дивне нині свято?
Глянь, маленькі янголята
У віконця заглядають
І людей усіх вітають
З днем народження Маляти!
Нумо всі колядувати!
Свято в кожній із родин:
Народився Божий Син!

Ю. Гончар

З неба падають сніжинки,
Прикрашаємо ялинки.
Скоро, скоро на поріг
Завітає...

РІЗДВЯНЕ ЯНГОЛЯТКО
Домовтеся, як прикрасити ялинку
в класі. Тут вам стане в пригоді
різдвяне янголятко — символ
Різдва і Нового року.

РІЗДВЯНА КОЛЯДКА

Коляду для вас співаю,
Дай вам боже урожаю,
Щедрих нив, садів квітучих,
Зірку в небі на Святвечір
Для дорослих і малечі.
Коляда моя лунає,
Увесь світ з Різдвом вітає.

Як зустрічають зимові свята у твоїй родині?

Не забудьте привітати
зі святами своїх хрещених,
родичів, сусідів.

Відомості про користування підручником

№ з/п	Прізвище та ім'я учня/учениці	Навчаль- ний рік	Стан підручника	
			на початку року	у кінці року
1				
2				
3				
4				
5				

Навчальне видання

БІБІК Надія Михайлівна
БОНДАРЧУК Галина Павлівна

«Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

підручник інтегрованого курсу для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)
(Частина 1)

Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Провідний редактор *І. Л. Морева*. Редактор *Ю. М. Миронова*.

Художнє оформлення *В. І. Труфена, Т. В. Задорожної*.

Технічний редактор *А. В. Плisko*. Комп'ютерна верстка *С. В. Яшиша*.

Коректор *Н. В. Красна*

Підписано до друку 17.07.2024. Формат 84×108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 8,40. Обл.-вид. арк. 8,20.
Тираж 63 800 прим. Зам. № 0608-2024.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Космічна, 21а, Харків, 61145; вул. Деревлянська, 13, к. 3316, Київ, 04119.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7548 від 16.12.2021.
E-mail: office@ranok.com.ua.

Надруковано у друкарні ТОВ «ТРИАДА-ПАК»,
пров. Сімферопольський, 6, Харків, 61052.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5340 від 15.05.2017.
Тел. +38 (057) 712-20-00. E-mail: sale@triada.kharkov.ua

66

У ДВЕРІ
СТУКАЄ
ЗИМА

68

НЕЖИВА І ЖИВА
ПРИРОДА
ВЗИМКУ

70

ЯК ДОПОМОГТИ
ТВАРИНАМ УЗИМКУ

72

ЗИМОВІ РОЗВАГИ

74

ДБАЙ ПРО
ЗДОРОВ'Я
ВЗИМКУ

76

СВЯТКОВИЙ
КАЛЕНДАР
ЗИМИ

78

РІЗДВО
І НОВИЙ РІК

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

ПІДРУЧНИК ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ ДЛЯ 1 КЛАСУ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (У 2-Х ЧАСТИНАХ)

ЧАСТИНА 1

Підручник інтегрує освітні галузі: громадянська та історична;
соціальна та здоров'язбережувальна; природнича

Особливості підручника:

- доступність і емоційна привабливість текстів
- відповідність обсягу і кількості практичних завдань та вправ пізнавальним можливостям учнів
- забезпечення діалогічності, співтворчості учасників освітнього процесу, їх взаємодії
- включення учнів у практику виконання завдань дослідницького характеру: дослідження-розпізнавання, дослідження-спостереження, дослідження-пошук

Інтерактивний електронний додаток містить:

- навчальні фільми, слайд-шоу, презентації
- покрокові інструкції для проведення дослідів
- шаблони для виготовлення поробок
- додаткові завдання
- тести з автоматичною перевіркою за кожною темою

Інтерактивний
електронний додаток
до підручника
доступний за QR-кодом
або посиланням
rnk.com.ua/102641